

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMIS ของส่วนราชการในจังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMIS ของส่วนราชการในจังหวัด เชียงราย

สรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษาสามารถสรุปได้เป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบ GFMIS ด้านทั่วไป ด้านการนำเข้าข้อมูล ด้านการประมวลผลข้อมูล ด้านผลลัพธ์ข้อมูล

ส่วนที่ 3 ปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMIS ของส่วนราชการ ด้านทั่วไป ด้าน การนำเข้าข้อมูล ด้านการประมวลผลข้อมูล ด้านผลลัพธ์ข้อมูล

ส่วนที่ 4 ปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMIS ของส่วนราชการ ด้านทั่วไป ด้าน การนำเข้าข้อมูล ด้านการประมวลผลข้อมูล ด้านผลลัพธ์ข้อมูล จำแนกตามระดับ การศึกษา สาขาวิชาการศึกษา และระยะเวลาการทำงาน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 81 ราย พบว่าเป็นเพศหญิง ร้อยละ 80.20 และเป็นเพศชายร้อยละ 19.80 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี ร้อยละ 44.40 รองลงมาคือ มี อายุระหว่าง น้อยกว่า ถึง 30 ปี ร้อยละ 28.40 ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 75.30 รองลงมาคือ ระดับ ปวส.หรืออนุปริญญา ร้อยละ 12.30 สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาการบัญชี ร้อยละ 48.10 รองลงมาคือ สาขาการจัดการ ร้อยละ 18.50 มีตำแหน่งระดับ 3-5 ร้อยละ 55.60 รองลงมาเป็นตำแหน่งลูกจ้างประจำหรือลูกจ้างชั่วคราว ร้อยละ 32.10 ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานใน ตำแหน่งด้านการบัญชีของส่วนราชการเป็นเวลาน้อยกว่า 5 ปี ร้อยละ 43.20

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับระบบ GFMS

ตารางที่ 27 แสดงร้อยละผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบ GFMS ด้านทั่วไป ด้านการนำเข้าข้อมูล ด้านการประมวลผลข้อมูล และด้านผลลัพธ์ข้อมูล

ด้าน	ร้อยละ	ระดับความรู้ความเข้าใจ	ลำดับที่
1.ทั่วไป	75.91	มาก	2
2.การนำเข้าข้อมูล	74.90	มาก	3
3.การประมวลผลข้อมูล	90.45	มากที่สุด	1
4.ผลลัพธ์ข้อมูล	69.64	ปานกลาง	4

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบ GFMS ด้านการประมวลผลข้อมูล อยู่ในระดับมากที่สุด เป็นอันดับแรก รองลงมาคือมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับด้านทั่วไปอยู่ในระดับมาก ความรู้ความเข้าใจด้านการนำเข้าข้อมูลอยู่ในระดับปานกลาง และมีความรู้ความเข้าใจด้านผลลัพธ์ข้อมูล อยู่ในระดับพอใช้ เป็นอันดับสุดท้าย

ความรู้ความเข้าใจด้านทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม 3 อันดับแรก ได้แก่ความรู้ความเข้าใจเรื่องโครงการ GFMS เป็นเครื่องมือในการบริหารงานการคลังภาครัฐ ความรู้ความเข้าใจเรื่องการปฏิรูประบบการเงินการคลังภาครัฐ และความรู้ความเข้าใจเรื่องระบบบัญชี GFMS ใช้เกณฑ์คงค้าง

ความรู้ความเข้าใจด้านการนำเข้าข้อมูล ของผู้ตอบแบบสอบถาม 3 อันดับแรก ได้แก่ความรู้ความเข้าใจเรื่องแบบฟอร์มการนำเข้าข้อมูลระบบ excel loader ที่พัฒนามาจากโปรแกรม excel ความรู้เรื่องการนำเข้าข้อมูลเอกสารบางอย่างต้องรอฝ่ายอื่นในหน่วยงาน และความรู้เรื่องการปรับปรุงบัญชีครุภัณฑ์

ความรู้ความเข้าใจด้านการประมวลผลข้อมูล ของผู้ตอบแบบสอบถาม 3 อันดับแรก ได้แก่ความรู้ความเข้าใจเรื่องการจับคู่เคลียร์บัญชีอัตโนมัติของระบบ GFMS เรื่องข้อมูลที่มีการประมวลผลปิดงวดบัญชีแล้วหากต้องการแก้ไขต้องทำการขอเปิดงวดกับกรมบัญชีกลาง และเรื่องการประมวลผลข้อมูลทางบัญชีในระบบเป็นแบบ Online Real time

ส่วนที่ 3 ปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS ของส่วนราชการ ด้านทั่วไป ด้านการนำเข้าข้อมูล ด้านการประมวลผลข้อมูล ด้านผลลัพธ์ข้อมูล

ตารางที่ 28 ปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS ของส่วนราชการ ด้านทั่วไป ด้านการนำเข้าข้อมูล ด้านการประมวลผลข้อมูล ด้านผลลัพธ์ข้อมูล

ปัญหา	ค่าเฉลี่ย	ระดับปัญหา	ลำดับที่
1.ด้านทั่วไป	3.41	ปานกลาง	4
2.ด้านการนำเข้าข้อมูล	3.48	ปานกลาง	3
3.ด้านการประมวลผลข้อมูล	3.60	มาก	2
4.ด้านผลลัพธ์ข้อมูล	3.73	มาก	1

ผู้ตอบแบบสอบถามประสบปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS ด้านผลลัพธ์ข้อมูลเป็นอันดับแรก โดยปัญหาสำคัญ 3 อันดับได้แก่ ปัญหาเรื่องวัสดุสำนักงานที่ต้องใช้เพิ่มขึ้นในการจัดทำบัญชีรายงานตามระบบ GFMS ปัญหาการเรียกรายงานที่สำคัญต้องเรียกจากเครื่อง Terminal ทำให้ไม่สะดวก ปัญหารายงานบางอย่างระบบ GFMS ไม่มีเหมือนการจัดทำบัญชีด้วยระบบมือทำให้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลได้ยาก

ผู้ตอบแบบสอบถามประสบปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS ด้านการประมวลผลข้อมูลเป็นอันดับที่สอง โดยปัญหาสำคัญ 3 อันดับได้แก่ ปัญหาเรื่องการแก้ไขข้อมูลรายการบัญชีในกรณีที่งวดบัญชีนั้นมีการประมวลผลประจำปีแล้วทำได้ยาก ปัญหาเรื่องความสามารถในการสอบทานความผิดพลาดของโปรแกรม และปัญหาเรื่องขั้นตอนการประมวลผลข้อมูลไม่สอดคล้องกับลักษณะการทำงานของส่วนราชการซึ่งมีระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับมากมาย

ผู้ตอบแบบสอบถามประสบปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS ด้านการนำเข้าข้อมูลเป็นอันดับที่สาม โดยปัญหาสำคัญ 3 อันดับได้แก่ ปัญหาเรื่องแบบฟอร์มเอกสารการนำเข้าข้อมูลมีรหัสต่าง ๆ มากเกินไป ปัญหาการเปลี่ยนแปลงแบบฟอร์มบ่อยครั้งทำให้เกิดความสับสน ปัญหาวิธีการและขั้นตอนในการแก้ไขการบันทึกบัญชี แบบฟอร์ม บข. นำเข้าที่ผิดพลาด

ผู้ตอบแบบสอบถามประสบปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS ด้านทั่วไปเป็นอันดับที่สี่ โดยปัญหาสำคัญ 3 อันดับได้แก่ ปัญหาเรื่องการขาดแคลนบุคลากรด้านการบัญชีที่มีความชำนาญการจัดทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์ ปัญหาจำนวนที่เพียงพอของเครื่องคอมพิวเตอร์ในการทำงานในระบบ GFMS ปัญหาเครือข่ายมักมีการล่มเหลวในช่วงเวลาการปฏิบัติงาน 8.00-17.00 น.

ส่วนที่ 4 ปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS ของส่วนราชการ ด้านทั่วไป ด้านการนำเข้าข้อมูล ด้านการประมวลผลข้อมูล ด้านผลลัพธ์ข้อมูล จำแนกตามระดับการศึกษา สาขาวิชาการศึกษา และระยะเวลาการทำงาน

ตารางที่ 29 ปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS ของส่วนราชการ ด้านทั่วไป ด้านการนำเข้าข้อมูล ด้านการประมวลผลข้อมูล ด้านผลลัพธ์ข้อมูล จำแนกตามระดับการศึกษา

ปัญหา	ระดับการศึกษา				
	ปวช./ม.6	ปวส./ อนุปริญญา	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	อื่นๆ
1.ด้านทั่วไป	3.46	3.15	3.44	3.95	2.15
2.ด้านการนำเข้าข้อมูล	3.42	3.08	3.45	4.53	4.08
3.ด้านการประมวลผลข้อมูล	3.63	3.26	3.59	4.38	4.25
4.ด้านผลลัพธ์ข้อมูล	3.46	3.26	3.77	4.43	4.14

ปัญหาด้านทั่วไป ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษา ปริญญาโทให้ความสำคัญมากที่สุด โดยมีปัญหาสำคัญ 3 อันดับแรกได้แก่ ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรด้านการบัญชีที่มีความชำนาญในการจัดทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์ ปัญหาจำนวนที่เพียงพอของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้งาน ปัญหาความรู้ความสามารถเบื้องต้นด้านคอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่

ปัญหาด้านการนำเข้าข้อมูล ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษา ปริญญาโทให้ความสำคัญมากที่สุด โดยมีปัญหาสำคัญ 3 อันดับแรกได้แก่ ปัญหาการเปลี่ยนแปลงแบบฟอร์มการนำเข้าข้อมูลบ่อยครั้งทำให้เกิดความสับสน ปัญหารหัสต่าง ๆ ของแบบฟอร์มนำเข้ามีมากเกินไป ปัญหาวิธีการแก้ไขการนำเข้าผิดพลาด ปัญหารายละเอียดของแบบฟอร์มมีมากเกินไป ปัญหาขั้นตอนการนำเข้ามีความซับซ้อน ปัญหารูปแบบที่เหมาะสมของหน้าจอคอมพิวเตอร์

ปัญหาด้านการประมวลผลข้อมูล ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษา ปริญญาโทให้ความสำคัญมากที่สุด โดยมีปัญหาสำคัญ 3 อันดับแรกได้แก่ ปัญหาการเปลี่ยนแปลงข้อมูลในกรณีที่เกิดจังหวัดอนุมัติรายการแล้วทำได้ยาก ปัญหาความสามารถสอบถามข้อผิดพลาดของโปรแกรม ปัญหาขั้นตอนการประมวลผลข้อมูลไม่สอดคล้องกับลักษณะการทำงานของส่วนราชการ

ปัญหาด้านการประมวลผลข้อมูล ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษา ปริญญาโทให้ความสำคัญมากที่สุด

ปัญหาด้านผลลัพธ์ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาปริญญาโทให้ความสำคัญมากที่สุด โดยมีปัญหาสำคัญ 3 อันดับแรกได้แก่ ปัญหารูปแบบของรายงานที่ได้รับจากระบบมีรหัสตัวเลขที่ใช้งานได้ยาก ปัญหารายงานบางอย่าง ระบบไม่มีเหมือนระบบมือทำให้ตรวจสอบความถูกต้องได้ยาก ปัญหาการควบคุมปลอดภัยของรายงานไม่สามารถทำได้เนื่องจากรหัสผ่านไม่เป็นความลับ

ตารางที่ 30 ปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS ของส่วนราชการ ด้านทั่วไป ด้านการนำเข้าข้อมูล ด้านการประมวลผลข้อมูล ด้านผลลัพธ์ข้อมูล จำแนกตามสาขาการศึกษา

ปัญหา	สาขาการศึกษา			
	การบัญชี	บริหารธุรกิจ	การจัดการ	อื่นๆ
1.ด้านทั่วไป	3.38	3.66	3.43	3.29
2.ด้านการนำเข้าข้อมูล	3.36	3.62	3.53	3.64
3.ด้านการประมวลผลข้อมูล	3.63	3.66	3.63	3.47
4.ด้านผลลัพธ์ข้อมูล	3.76	3.63	3.81	3.71

ปัญหาด้านทั่วไป ผู้ตอบแบบสอบถาม สาขาการศึกษา บริหารธุรกิจให้ความสำคัญมากที่สุด โดยมีปัญหาสำคัญ 3 อันดับแรกได้แก่ ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรด้านการบัญชีที่มีความชำนาญในการจัดทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์ ปัญหาจำนวนที่เพียงพอของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้งาน ปัญหาเครือข่ายมักมีการล่มเหลวในช่วงชั่วโมงการทำงาน

ปัญหาด้านการนำเข้าข้อมูล ผู้ตอบแบบสอบถาม สาขาการศึกษาอื่นๆ ให้ความสำคัญมากที่สุด โดยมีปัญหาสำคัญ 3 อันดับแรกได้แก่ ปัญหารหัสต่างๆ ของแบบฟอร์มการนำเข้าข้อมูลมีมากเกินไป ปัญหาการเปลี่ยนแปลงแบบฟอร์มบ่อยครั้งทำให้เกิดความสับสน ปัญหารายละเอียดของแบบฟอร์มมีมากเกินไป

ปัญหาด้านการประมวลผลข้อมูล ผู้ตอบแบบสอบถาม สาขาการศึกษา บริหารธุรกิจ ให้ความสำคัญมากที่สุด โดยมีปัญหาสำคัญ 3 อันดับแรกได้แก่ ปัญหาการแก้ไขข้อมูลรายการบัญชี ที่ระบบมีการประมวลผลปิดงวดบัญชีแล้วทำได้ยาก ปัญหาความสามารถในการสอบถามข้อผิดพลาดของโปรแกรม ปัญหาเวลาในการประมวลผล ปัญหาความซับซ้อนของการประมวลผล ปัญหาความผิดพลาดของการประมวลผล ปัญหาขั้นตอนการประมวลผลไม่สอดคล้องกับการทำงาน

ปัญหาด้านผลลัพธ์ ผู้ตอบแบบสอบถาม สาขาการศึกษา การจัดการให้ความสำคัญมากที่สุด โดยมีปัญหาสำคัญ 3 อันดับแรกได้แก่ ปัญหาวัสดุสำนักงานที่ต้องใช้เพิ่มมากขึ้น ปัญหาการเรียก รายงานที่สำคัญไม่สะดวก ปัญหารายงานบางส่วน ไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ ปัญหารูปแบบของ รายงานมีรหัสตัวเลขที่ไม่สามารถเข้าใจได้ง่าย

ตารางที่ 31 ปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS ของส่วนราชการ ด้านทั่วไป ด้านการนำเข้า ข้อมูล ด้านการประมวลผลข้อมูล ด้านผลลัพธ์ข้อมูล จำแนกตามระยะเวลาการทำงาน

ปัญหา	ระยะเวลาการทำงาน				
	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	11-15 ปี	16-20 ปี	มากกว่า 20 ปี
1.ด้านทั่วไป	3.49	3.39	3.68	3.23	3.05
2.ด้านการนำเข้าข้อมูล	3.45	3.48	4.19	2.95	3.19
3.ด้านการประมวลผล ข้อมูล	3.64	3.47	4.04	3.48	3.47
4.ด้านผลลัพธ์ข้อมูล	3.74	3.69	4.35	3.60	3.33

ปัญหาด้านทั่วไป ผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีระยะเวลาการทำงาน 11-15 ปีให้ความสำคัญมากที่สุด โดยมีปัญหาสำคัญ 3 อันดับแรกได้แก่ ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรด้านการบัญชีที่มีความชำนาญในการจัดทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์ ปัญหาเครือข่ายมักมีการล่มเหลวในช่วงชั่วโมงการทำงาน และปัญหาการสนับสนุนทรัพยากรด้านสถานที่ของฝ่ายบริหารส่วนราชการ

ปัญหาด้านการนำเข้าข้อมูล ผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีระยะเวลาการทำงาน 5-10 ปีให้ความสำคัญมากที่สุด โดยมีปัญหาสำคัญ 3 อันดับแรกได้แก่ ปัญหาการเปลี่ยนแปลงแบบฟอร์มบ่อยครั้งทำให้เกิดความสับสน ปัญหารหัสต่าง ๆ ของแบบฟอร์มการนำเข้าข้อมูลมีมากเกินไป ปัญหาวิธีการและขั้นตอนการแก้ไขข้อมูลที่บันทึกผิดพลาด

ปัญหาด้านการประมวลผลข้อมูล ผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีระยะเวลาการทำงาน 11-15 ปีให้ความสำคัญมากที่สุด โดยมีปัญหาสำคัญ 3 อันดับแรกได้แก่ ปัญหาระบบการประมวลผลด้านบัญชีมีความซับซ้อน ปัญหาการแก้ไขข้อมูลรายการบัญชีที่มีการประมวลผลปิดงวดบัญชีแล้วทำได้ยาก ปัญหาความสามารถสอบทานข้อผิดพลาดของโปรแกรม

ปัญหาด้านผลลัพธ์ ผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีระยะเวลาการทำงาน 11-15 ปีให้ความสำคัญมากที่สุด โดยมีปัญหาสำคัญ 3 อันดับแรกได้แก่ ปัญหาวัสดุสำนักงานที่ต้องใช้เพิ่มมากขึ้น ปัญหา

การเรียกรายงานที่สำคัญไม่สะดวก ปัญหารายงานรายงานที่ได้จากระบบมีรายละเอียดที่ตรวจสอบได้ยาก

อภิปรายผล

การศึกษาปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS ของส่วนราชการในจังหวัดเชียงราย ใช้ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นกรอบความคิดวิเคราะห์ ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS แนวคิดระบบสารสนเทศทางการบัญชี การจัดทำบัญชี และการบัญชีภาครัฐ

ปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS ของส่วนราชการ พบว่า ปัญหาด้านผลลัพธ์ข้อมูล มีปัญหามากที่สุด โดยปัญหาสำคัญได้แก่ปัญหาการใช้วัสดุสำนักงานเพิ่มขึ้นในการจัดทำรายงานผลลัพธ์ รองลงมา คือ ปัญหาด้านการประมวลผลข้อมูล โดยปัญหาสำคัญได้แก่ ปัญหาการแก้ไขข้อมูลรายการบัญชีที่ระบบทำการประมวลผลและปิดงวดบัญชีแล้วทำได้ยาก ปัญหาด้านการนำเข้าข้อมูล โดยปัญหาสำคัญได้แก่ ปัญหาแบบฟอร์มการนำเข้าข้อมูลมีรหัสต่าง ๆ มากเกินไป และอันดับสุดท้าย ได้แก่ ปัญหาด้านทั่วไป โดยปัญหาสำคัญได้แก่ ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรทางการบัญชีที่มีความสามารถในการจัดทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ณัฐวุฒิ อภิสิทธิ์ชยากร ได้ทำการศึกษา ปัญหาจากการนำระบบโปรแกรมสำเร็จรูป Navision Financial ในงานสารสนเทศทางการบัญชีของบริษัท รอยัล สแกนดิเนเวีย (ประเทศไทย) จำกัด พบว่า ปัญหาด้านระบบโปรแกรม ส่วนใหญ่เป็นปัญหาที่ระบบฯ มีรูปแบบรายงานของข้อมูลประมวลผลที่เข้าใจยาก หรือไม่ตรงวัตถุประสงค์ และระบบฯ ใช้งานยาก มีความซับซ้อนในการทำงาน และไม่สอดคล้องกับลักษณะการทำงานของ บริษัท ปัญหารองลงมาได้แก่ระบบฯ ไม่มีระบบการตรวจสอบความถูกต้องในการนำเข้าข้อมูล (Input) หรือมีน้อย และระบบฯ ประมวลผลได้ช้าไม่ทันเวลา หรือไม่ถูกต้อง ปัญหาด้านข้อมูลนำเข้าจากระบบงานในสถานที่ปฏิบัติงานจริง ทำให้เกิดความล่าช้าของการนำเข้าข้อมูล และกระบวนการทำงานในสถานที่ปฏิบัติงานจริง ทำให้เกิดความล่าช้าของการนำเข้าข้อมูล และกระบวนการทำงานในสถานที่จริงมักให้ข้อมูลนำเข้าที่ผิดพลาดและปัญหาด้านการช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหาที่ระบบฯ ปัญหาหลักมาจากการที่โปรแกรมมีคู่มือการใช้งานเป็นภาษาอังกฤษ และสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ สุภาภรณ์ จุลละสุภา ได้ทำการศึกษาปัญหาในระบบบัญชีสำนักงานคลังจังหวัดเชียงรายทางด้านการเบิกจ่ายและการนำเงินส่งคลังแบบใหม่ พบว่า ปัญหาด้านการนำเงินส่งคลังคือ การจัดทำรายงานทางการเงินของสำนักงานคลังจังหวัดเชียงรายมากเกินความจำเป็นทำให้ใช้เวลาในการจัดทำรายงาน

ปัญหาการจัดทำบัญชีเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ระดับการศึกษาปริญญาโท ประสบปัญหามากที่สุด โดยปัญหาด้านทั่วไป ได้แก่ ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรทางการบัญชีที่มีความชำนาญการจัดทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์ ปัญหาการจัดทำบัญชีเมื่อจำแนกตามสาขาการศึกษา

พบว่า สาขาการศึกษา บริหารธุรกิจ ประสบปัญหาด้านทั่วไป ได้แก่ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรทางการบัญชีที่มีความชำนาญการจัดทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์ ปัญหาการจัดทำบัญชีเมื่อจำแนกตามระยะเวลาการทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาการทำงาน 11-15 ปี ประสบปัญหาด้านทั่วไป ได้แก่ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรทางการบัญชีที่มีความสามารถในการจัดทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์ ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ รักชนก ชุยกปิ่น ได้ทำการศึกษาปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในระบบโปรแกรมสำเร็จรูป J.D. Edwards พบว่า ปัญหาด้านระบบเครือข่ายการเชื่อมโยงข้อมูล มักเกิดการล่มเหลวและล่าช้ามีมากที่สุด รองลงมา คือปัญหาทางด้านความรู้ความเข้าใจของบุคลากร และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุภภรณ์ จุลละสุภา ได้ทำการศึกษาปัญหาในระบบบัญชีสำนักงานคลังจังหวัดเชียงรายทางด้านกรเบิกจ่ายและการนำเงินส่งคลังแบบใหม่ พบว่า ปัญหาด้านการนำเงินส่งคลัง คือ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของสำนักงานคลังจังหวัดและของส่วนราชการต่าง ๆ ขาดความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการปฏิบัติงาน ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วและครบถ้วนตามที่ระเบียบกำหนดไว้ ปัญหาด้านอื่น ๆ คือ ปัญหาจำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอเมื่อเทียบกับปริมาณงาน ปัญหาเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการควบคุมภายใน

ข้อค้นพบ

ปัญหาการจัดทำบัญชี ตามระบบ GFMS ของส่วนราชการ พบว่า ปัญหาด้านผลลัพธ์ข้อมูลมีปัญหามากที่สุด โดยปัญหาสำคัญได้แก่ปัญหาการใช้วัสดุสำนักงานเพิ่มขึ้นในการจัดทำรายงานผลลัพธ์ รองลงมา คือ ปัญหาด้านการประมวลผลข้อมูล โดยปัญหาสำคัญได้แก่ ปัญหาการแก้ไขข้อมูลรายการบัญชีที่ระบบทำการประมวลผลและปิดงวดบัญชีแล้วทำได้ยาก ปัญหาด้านการนำเข้าข้อมูล โดยปัญหาสำคัญได้แก่ ปัญหาแบบฟอร์มการนำเข้าข้อมูลมีรหัสต่าง ๆ มากเกินไป และปัญหาด้านทั่วไป โดยปัญหาสำคัญได้แก่ ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรทางการบัญชีที่มีความสามารถในการจัดทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์

ปัญหาการจัดทำบัญชีเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ระดับการศึกษาปริญญาโท ประสบปัญหามากที่สุด ทั้งปัญหาด้านทั่วไป ปัญหาด้านการนำเข้าข้อมูล ปัญหาการประมวลผลข้อมูล ปัญหาด้านผลลัพธ์ข้อมูล โดยปัญหาอันดับแรกคือ ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรทางการบัญชีที่มีความชำนาญในการจัดทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์

ปัญหาการจัดทำบัญชีเมื่อจำแนกตามสาขาการศึกษา พบว่า สาขาการศึกษา บริหารธุรกิจ ประสบปัญหาด้านทั่วไป และปัญหาด้านการประมวลผลข้อมูล โดยปัญหาด้านทั่วไปได้แก่ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรทางการบัญชีที่มีความชำนาญการจัดทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์ ปัญหาด้าน

การประมวลผลได้แก่ปัญหาด้าน การแก้ไขข้อผิดพลาดรายการที่ระบบทำการประมวลผลผิดพลาด บัญชีแล้วทำได้ยาก สาขาการจัดการ ประสบปัญหาด้านผลลัพธ์ข้อมูลมากที่สุด ได้แก่อปัญหาวัสดุ สำนักงานที่ต้องใช้เพิ่มขึ้นเพื่อจัดทำรายงานผลลัพธ์ข้อมูล สาขาการศึกษาอื่น ๆ ประสบปัญหาการ นำเข้าข้อมูล ได้แก่อ ปัญหาแบบฟอร์มการนำเข้าข้อมูลมีรหัสต่าง ๆ มาก

ปัญหาการจัดทำบัญชีเมื่อจำแนกตามระยะเวลาการทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มี ระยะเวลาการทำงาน 11-15 ปี ประสบปัญหามากที่สุด ทั้งปัญหาด้านทั่วไป ปัญหาด้านการ ประมวลผลข้อมูล ปัญหาด้านผลลัพธ์ข้อมูล โดยปัญหาด้านทั่วไปได้แก่อปัญหาการขาดแคลน บุคลากรทางการบัญชีที่มีความชำนาญการจัดทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์

จากผลการศึกษาดังกล่าว พบว่าปัญหาการจัดทำบัญชีเมื่อประมวลในภาพรวม พบว่าปัญหา ด้านผลลัพธ์ข้อมูลมีมากที่สุด โดยเฉพาะปัญหาเรื่องวัสดุสำนักงานที่ต้องใช้เพิ่มขึ้นในการจัดทำ รายงาน และเมื่อพิจารณาปัญหาโดยจำแนกตามระดับการศึกษา สาขาการศึกษา และระยะเวลาการทำงาน พบว่าปัญหาที่สำคัญได้แก่อปัญหาการขาดแคลนบุคลากรทางการบัญชีที่มีความชำนาญการ จัดทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

จากการศึกษาครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจระบบ GFMIS และปัญหา การจัดทำบัญชีตามระบบ GFMIS ของส่วนราชการในจังหวัดเชียงรายดังนี้

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบ GFMIS

1. ควรมีการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMIS ด้านผลลัพธ์ข้อมูลให้มากขึ้น ถึงแม้ว่าจะมีระดับความรู้ความเข้าใจจะอยู่ในระดับมากแต่ระดับความรู้ความเข้าใจยังน้อยเมื่อ เทียบกับด้านอื่น ๆ

2. สำนักงานคลังจังหวัดควรให้ความรู้เรื่องการตรวจสอบรายงานกับฝ่ายต่าง ๆ ใน หน่วยงาน โดยเฉพาะ ฝ่ายพัสดุ เนื่องผู้ตอบแบบสอบถามยังมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้ไม่ ถูกต้อง มากกว่าผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง

3. สำนักงานคลังจังหวัดควรให้ความรู้เกี่ยวกับระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างกับเจ้าหน้าที่บัญชี ของส่วนราชการเนื่องจากผู้สอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจหลักการของระบบบัญชีเกณฑ์ คงค้างอาจเป็นเพราะ การบัญชีภาครัฐได้ใช้ระบบเกณฑ์เงินสดมาเป็นเวลานาน และมีการ ปรับเปลี่ยนเป็นเกณฑ์คงค้างเมื่อ ปีงบประมาณ 2546 หรือเมื่อ 4 ปีที่ผ่านมา

ปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS

1. จากผลการศึกษาปัญหาด้านผลลัพธ์ข้อมูลมีปัญหามากที่สุด โดยเฉพาะปัญหาวัสดุสำนักงานที่ต้องใช้เพิ่มขึ้นในการจัดทำรายงานดังนั้นสำนักงานคลังจังหวัดควรมีวิธีการแก้ไขปัญหาเรื่องวัสดุสำนักงานที่ ต้องใช้เพิ่มขึ้นในการจัดทำรายงานผลลัพธ์ข้อมูล เนื่องจากส่วนราชการเป็นหน่วยงานที่มีจำนวนเงินงบประมาณจำกัด
2. จากผลการศึกษาปัญหาด้านการประมวลผล มีปัจจัยปัญหาที่สำคัญได้แก่ปัญหาการแก้ไขข้อมูลบัญชีที่ปิดงวดบัญชีแล้วทำได้ยากดังนั้นสำนักงานคลังจังหวัด กรมบัญชีกลาง สำนักงาน GFMS และหน่วยงานต้นสังกัดควรมีการประสานงานร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาคข้อมูลรายการบัญชีที่ผิดพลาดของงวดบัญชีที่ปิดแล้วเนื่องจากขั้นตอนการแก้ไขมีความยุ่งยากและเป็นไปได้อย่างยากในทางปฏิบัติ
3. จากผลการศึกษาเมื่อวิเคราะห์จำแนกตามระดับการศึกษา สาขาการศึกษา และระยะเวลาการทำงาน พบว่าปัญหาด้านทั่วไป มีปัญหาสำคัญและตรงกันทั้ง 3 ปัจจัย ได้แก่ปัญหา การขาดแคลนบุคลากรที่มีความชำนาญการจัดทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์ ดังนั้น ส่วนราชการควรมีการกำหนดคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่บัญชีให้มีความรู้ ความสามารถและความชำนาญในการจัดทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์ เนื่องจากจะสามารถแก้ไขปัญหางานบัญชีที่ไม่เป็นปัจจุบัน รวมทั้งสามารถหาสาเหตุของข้อผิดพลาดของรายการบัญชีได้
4. จากผลการศึกษาเมื่อวิเคราะห์ปัญหาด้านการนำเข้าข้อมูล ปัญหาสำคัญได้แก่ปัญหาแบบฟอร์มการนำเข้าข้อมูล ในระบบ มีรหัสต่าง ๆ มากเกินไปทำให้ใช้งานไม่สะดวกดังนั้นสำนักงานคลังจังหวัด กรมบัญชีกลาง สำนักงาน GFMS ควรมีการปรับปรุงแบบฟอร์มการนำเข้าข้อมูลและแบบฟอร์มรายงานให้มีความง่ายต่อการใช้งาน (User Friendly) เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประสบปัญหาแบบฟอร์มและรายงานมีรายละเอียดและรหัสต่าง ๆ มากเกินไป
5. จากข้อเสนอแนะอื่นๆ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามต้องการความช่วยเหลือ และคำปรึกษาจากสำนักงานคลังจังหวัดเมื่อประสบปัญหาในการทำงานตามระบบ ดังนั้นสำนักงานคลังจังหวัด กรมบัญชีกลาง สำนักงาน GFMS และหน่วยงานต้นสังกัด ควรมีการดูแลเรื่อง คู่มือการปฏิบัติงาน การฝึกอบรม และการให้คำปรึกษา เนื่องจากเป็นปัจจัยที่ทำให้การปฏิบัติงานของ Software ทางการบัญชีมีประสิทธิภาพ